

УДК 811.112.2'42:070:004.738.5
DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2023-1-10>

СПЕЦИФІКА СУЧАСНОГО ГАЗЕТНОГО НІМЕЦЬКОМОВНОГО ЗАГОЛОВКУ (НА МАТЕРІАЛІ ПРОВІДНИХ ІНТЕРНЕТ-ВИДАНЬ НІМЕЧЧИНИ)

Солдатова Світлана Миколаївна,
кандидат філологічних наук, доцент,
завідувачка кафедри німецької та романської філології
Херсонський державний університет
sn.soldatova@gmail.com
orcid.org/0000-0003-1005-8399

Гоштанар Ірина Вікторівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
декан факультету української й іноземної філології та журналістики
Херсонський державний університет
goshtanar.irina@gmail.com
orcid.org/0000-0002-7547-5495

Стаття присвячена лінгвістичному аналізу сучасного німецькомовного газетного заголовку. Мета роботи полягає у комплексному дослідженні специфіки німецькомовного заголовку ХХІ століття в сучасних інтернет-виданнях Німеччини. Методологія цієї роботи заснована на застосуванні загальнонаукових та емпіричних методів дослідження, серед яких: критичний аналіз (дослідження проблеми заголовку у сучасних лінгвістичних студіях); теоретичний (узагальнення теоретичних відомостей про заголовок та заголовковий комплекс як один із постійних елементів архітекτονіки друкованого періодичного видання засобів масової інформації); метод індукції (для узагальнення конкретизації загальних висновків); описовий метод та метод контекстуального аналізу для виокремлення та аналізу емпіричного матеріалу дослідження. Встановлено, що німецькомовні заголовки ХХІ століття охоплюють найбільш актуальні проблеми сьогодення як: пандемія, вакцинація громадян, політична діяльність окремих лідерів Німеччини та інших країн, кліматичні зміни та катастрофи, пов'язані з цими змінами; проблеми міжнародної політики, вирішення військових конфліктів, збереження миру в Європі та і в цілому світі. Емпіричний матеріал дослідження дозволив виокремити низку стилістичних прийомів та фігур, якими насичені сьогоденні заголовки: антитеза, перелік, гра слів, метафора, модифікація фразеологічних одиниць. Доведено, що до лексичної організації заголовку залучаються спеціальні слова, терміни, професіоналізми з різних галузей суспільного буття, скорочення різного типу, а також зазначена провідна роль запозичень, англіїських зокрема. У дослідженні підкреслено тісний зв'язок заголовку із підзаголовком, що впливає у значній мірі на реципієнта і спонукає його до прочитання викладеного матеріалу.

***Ключові слова:** газетний заголовок, інтернет-видання, лексична організація, синтаксичні особливості, стилістичні засоби та прийоми, запозичення, типи речень, адресант-адресат, експресивні комунікативні одиниці мови.*

SPECIFICITY OF THE MODERN NEWSPAPER GERMAN TITLE (BASED ON THE MATERIAL OF LEADING GERMANY ONLINE PUBLICATIONS)

Soldatova Svitlana Mykolaivna,
Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Head of the Department of German and Romance Philology
Kherson State University
sn.soldatova@gmail.com
orcid.org/0000-0003-1005-8399

Hoshtanar Iryna Viktorivna,
Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Dean of the Faculty of Ukrainian and Foreign Philology and Journalism
Kherson State University
goshtanar.irina@gmail.com
orcid.org/0000-0002-7547-5495

The article is devoted to the linguistic analysis of a modern German-language newspaper headline. The purpose of the work is a comprehensive study of the specifics of the German-language headline of the 21st century in modern

online publications in Germany. The methodology of this work is based on the application of general scientific and empirical research methods, including: critical analysis (study of the title problem in modern linguistic studies); theoretical (generalization of theoretical information about the title and the title complex as one of the permanent elements of the architecture of a printed periodical of the mass media); the method of induction (for generalization of concretization of general conclusions); the descriptive method and the method of contextual analysis to isolate and analyze empirical research material. It has been established that the German-language headlines of the 21st century cover the most pressing problems of today, such as: pandemic, vaccination of citizens, political activities of individual leaders of Germany and other countries, climate change and disasters related to these changes; problems of international politics, resolution of military conflicts, preservation of peace in Europe and the world as a whole. Empirical material of the research made it possible to single out a number of stylistic techniques and figures that are saturated with today's headlines: antithesis, list, play on words, metaphor, modification of phraseological units. It is proved that the lexical organization of the title involves special words, terms, professionalism from various branches of social life, abbreviations of various types, and the leading role of borrowings, English in particular, is noted. The research emphasizes the close connection of the title with the subtitle, which has a significant impact on the recipient and prompts him to read the presented material.

Key words: newspaper headline, online publication, lexical organization, syntactic features, stylistic devices and techniques, borrowing, types of sentences, addressee-addressee, expressive communicative language units.

Постановка проблеми. Аналіз наукової літератури свідчить про значний інтерес до проблеми заголовків сучасних періодичних видань. Останнім часом газетний заголовок як складний феномен знаходиться в центрі уваги багатьох науковців (Кубанова, 2018; Шевченко, 2014; Фадєєва, 2017). Заголовок визначається як залежна форма газетного стилю. Заголовки мають просту форму (в більшості випадків) і їх завдання стисло викласти суть повідомлення. Заголовок виступає як певне комунікативне повідомлення, прагматичною настановою якого є адекватна передача задуму автора статті з метою певного спонукання читача до прочитання його матеріалу. Отже, заголовок виступає як певна лінгвістична одиниця, яка покликана в яскравій і короткій формі попередити читача про зміст статті, можливо тим самим зробити сприйняття статті більш чітким та зрозумілим.

Заголовок відносять до найважливішого компонента газетної інформації. Саме заголовок зосереджує увагу читача на найбільш цікавих, важливих, актуальних моментах газетної статті. Однак він не розкриває суті статті, чим спонукає реципієнта до ознайомлення з представленою інформацією більш детально (Фадєєва, 2017:138).

Аналіз досліджень. Дійсно, сучасний стан життя суспільства, який характеризується надто швидким темпом розвитку, знаходить відображення і у розвитку і видозмінах, які відбуваються у деяких засобах масової інформації. Сьогоднішній пересічний громадянин звертається найчастіше до електронних версій й друкованих видань, які мають свої переваги, а саме: яскравість, актуальність, поліфункціональність. На думку дослідників "замість консервативних, клішованих, нічим не примітних заголовків натрапляємо на яскраві, виразні назви статей" (Мовчан, Лаптева, 2019:138).

Дослідники аналізують ряд функцій, які притаманні журнальним та газетним заголовкам, де виокремлюють інформативну, оцінну, інтригуювальну та прагматичну функції (Мовчан, Лаптева, 2019:138-139). Окрема увага приділяється рекламній функції, яку "відрізняє стислість передачі основного матеріалу, а також неочікувана, іноді шокувальна інформація. Саме ця функція налаштовує читача на якусь певну реакцію" (Мовчан, Лаптева, 2019:139). Отже, заголовок реалізує декілька функцій, але лише при умові автора статті, самої власне статті та аудиторії, на яку розрахований матеріал.

У дослідження Кійко Ю. аналізуються жанрові особливості заголовків в порівняльному аспекті: у німецькому та українському газетних дискурсах. Німецькі й українські заголовки аналізуються в трьох типах газетних текстів: інформативному, біцентральному та аналітичному. Встановлено, що німецькі заголовки представлені в більшості випадків такими типами: іменникові конструкції, прості речення, складнопідрядні та складносурядні, де останні переважають лише в аналітичних типах тексту німецькомовних видань (Кійко, 2013:149). Автор статті наголошує, що "заголовок (заголовковий блок) як початковий елемент будь-якого тексту залежить від типу тексту і жанру" (Кійко, 2013:153). У статті чітко прописано, що для інформативних типів текстів є характерними насичені заголовки, які виражені простими реченнями, іменниковими конструкціями. Для інших типів текстів – біцентральних й аналітичних – притаманними є заголовки "виражені переважно простими реченнями, які передають центральну думку респондента ... або різноманітними синтаксичними конструкціями із залученням різних стилістичних засобів з метою привернення уваги адресата" (Кійко, 2013:153).

Фадеева К.М. детально вивчає інформативну, оцінну, спонукальну та інтригуючу функції англійських газетних заголовків. У дослідженні вивченню підлягають – стилістичні засоби прагматизації заголовків на різних мовних рівнях, а саме: на лексико-семантичному, морфологічному, фонологічному та синтаксичному (Фадеева, 2017). Визначаючи засоби прагматизації на лексичному рівні, авторка виокремлює багатозначні слова, використання топонімів й антропонімів, національних реалій, метафори та метонімії. Щодо синтаксичного рівня у роботі значне місце відводиться заголовкам-одночленам, риторичним запитанням, де останнє вибудовується як “транспозиція (тобто прямий порядок слів у запитаннях)”, що дозволяє наповнити їх іронією, подекуди сарказмом і з метою привернення уваги читача, посилення враження, підвищення емоційного впливу та інше (Фадеева, 2017:138). У дослідженні зазначається, що ефективний вплив на читача ЗМІ передбачає певну апеляцію до його емоцій, адже людина сприймає навколишній світ крізь призму емоцій. Саме тому мас-медійний дискурс набуває сьогодні особливого яскравого емоційного забарвлення. Значне місце у створенні експресії дискурсу мас-медіа посідають стилістично забарвлені мовні одиниці (Фадеева, 2017:138). У мас-медійному дискурсі вони привертають увагу адресата, викликають певну реакцію на публікацію та визначають ставлення адресанта до фактів та подій. На думку Федорової Ю. призначення заголовків не обмежується лише завданням надати чіткий огляд змісту інформації або його узагальнення. Суть заголовку інша: привернути увагу читача, побудити його інтерес до матеріалу, що подається (Федорова, 2010:127). У статті зазначається, що “мова преси орієнтована на окремі категорії споживачів(читачів), і у зв’язку з цим, простежується плавні переходи від максимального жорстких (офіційних, регламентованих) до невимушених, розмовних і навіть сленгових форм у рамках зіставлених жанрів” (Федорова, 2010:127). Мета заголовку визначається і окреслюється не просто передачею змісту статті або повідомлення, а й зацікавити, здивувати, зацікавити покупця, зумовити його купити ту чи іншу газету та прочитати статтю і при цьому забезпечити компресію інформації (там само).

Проблемі газетного заголовку дійсно присвячено цілий ряд досліджень цікавим, на нашу думку, є вивчення лінгвістичної при-

роди саме сучасного німецькомовного заголовку, встановлення його специфічних рис та особливостей.

Мета статті полягає в дослідженні сучасного німецькомовного заголовку на основі авторитетних інтернет-видань Німеччини. Об’єктом дослідження є сам німецькомовний заголовок.

Відповідно до мети слід вирішити такі завдання:

- окреслити найбільш поширену тематику, яку охоплюють сучасні німецькомовні інтернет-видання;
- визначити особливості лексичної організації німецькомовного заголовку;
- окреслити специфіку синтаксичної будови сучасних заголовків.

Матеріалом слугували онлайн ресурси відомих газетних видань Німеччини: “Zeit”, “Der Spiegel”, “Berliner Zeitung” (далі: BZ) за останні 2 роки.

Виклад основного матеріалу. В корпусі тексту інтернет-видань заголовки виступає як особлива лінгвістична одиниця, яка є яскравою і стислою, та покликана інформувати читача про зміст статті, звертаючи його увагу на сам текст статті. Емпіричний матеріал дозволив дійти висновку, що найбільш актуальними темами німецькомовних інтернет-видань на сьогодні є:

- Пандемія, коронавірус та його модифікації, проблеми, пов’язані з вакцинуванням громадян;
- Політична діяльність (вибори нового бундесканцлера Німеччини О. Шольца), діяльність політичних партій;
- Кліматичні зміни та катастрофи, пов’язані з цими змінами;
- Забезпечення Європи і Німеччини зокрема газовими ресурсами;
- Проблеми, пов’язані з міжнародною політикою та вирішенням військових конфліктів, які є небезпечними для будь-якої країни без винятку.

Заголовки покликані зацікавити найбільшу кількість читачів, тобто забезпечити функціонування самого видання. Саме тому заголовки авторитетних німецькомовних видань відзначаються своєю зовнішньою особливістю: вони надруковані різним шрифтом, подекуди мають не зовсім стандартне для заголовку розміщення. Необхідність вмістити в досить обмежені рамки заголовку різні факти, новини призводять до використання різноманітних синтаксичних, морфологічних структур, які б забезпечували максимальну

стислість заголовку, його яскравість та емоційність.

Відомо, що основною ознакою газетного заголовку є його структура. У лінгвістичних дослідженнях існує декілька класифікацій заголовків (Кубанова, 2018; Микитів, 2010). Більшість з них виокремлює: 1) простий заголовок; 2) ускладнений, оскільки він формується з декількох самостійних частин, які є завершеними та містять у собі якусь закінчену думку; 3) заголовковий комплекс, до якого входить і сам заголовок і підзаголовок (Кубанова, 2018:65). У нашому дослідженні ми дотримуємося класифікації А. Коваленко, який виділяє наступні моделі: односкладні, двоскладні (поширені та непоширені), складні, еліптичні, сегментовані речення та ізольовані підрядні речення (Коваленко, 2002:5).

Односкладні речення мають досить велику частотність вживання, оскільки в них виражена основна думка в максимально стислій формі і це дозволяє читачеві зосередити свою увагу саме на цьому повідомленні: а) заголовок, де стрижневий компонент виражений іменником, який несе основне смислове навантаження. Наприклад:

Mahnende Zuschauerin (Süddeutsche Zeitung 13.05.2020) *Aktuelles zum Coronavirus; Überbietungswettbewerb beim Klimaschutz* (BZ.02.06.2021)

2) іменні заголовки, де структурні складові поєднані між собою за допомогою сполучника:

Krieg und Frieden; Aggression oder Reaktion? Konflikt zwischen der Ukraine und Russland (BZ.02.06.2021) *Die Corona – Krise und ihre Folgen; Kontrolle mit Maschinenpistole; Das Olympia – Theater und der gefährliche Hochmut einer Supermacht* (Spiegel 06.02.2022).

Матеріал дослідження дозволяє виокремити цілу низку двоскладних простих непоширених та поширених речень:

US – Geheimdienste sollen Ursprung klären; Manchmal muss man Krieg führen; Australien will Grenzen wieder für Geimpfte öffnen (BZ.07.02.2022).

Непоширені речення в більшості випадків мають базові елементи: “підмет – присудок – додаток.”

Речення такого типу мають інформативну функцію, яка по суті є обов’язковою для всіх заголовків, оскільки сам заголовок виконує роль первинного елемента тексту (Мовчан, Лаптева, 2019:138).

При цьому слід зазначити, що заголовок у сьогоднішніх інтернет-виданнях поєднується майже всюди з підзаголовком, який концентрує увагу читача на суті самого повідомлення.

Наприклад:

Konflikt in Osteuropa: mit diesen Sanktionen konnte Joe Biden Russland empfindlich treffen

Mutter aller Sanktionen: Die USA schnüren das massivste Strafmaßnahmenpaket ihrer Geschichte, um Russland von einer Invasion in der Ukraine abzuhalten. Betroffen wäre womöglich erstmals auch Wladimir Putin persönlich (Spiegel 03.02.2022).

NATO sieht Verteidigungsfähigkeit durch Corona nicht gefährdet

Generalsekretär Stoltenberg erwartet weiter, dass die Nato-Staaten ihre Verteidigungsausgaben steigern. Die Bedrohungslage habe sich durch Corona nicht verändert (Zeit, 19.03.2020),

Antony Blinken mahnt vor militärischer Konfrontation mit China

Der US-Außenminister beklagt ein zunehmend aggressives Verhalten Chinas. Ein militärischer Konflikt mit der Volksrepublik sei jedoch nicht im Interesse der USA. (Zeit, 02.06.2021)

So gesehen: Scholz greift ein

Viele haben sich schon gefragt, ob wir überhaupt einen Kanzler haben – jetzt endlich meldet sich Olaf Scholz (SPD) zu Wort. (Spiegel, 04.02.2022)

Wegen hoher Energie-Preise: Friedrich Merz für niedrigere Sprit-Steuern.

Habeck plädiert stattdessen für einen Zuschlag an Ärmere. Denn die hohen Preise würden vor allem Geringverdiener “wirklich unter Druck” setzen (BZ, 06.02.2022).

Складні речення в системі німецькомовного заголовку займають чільне місце, де “інформативна функція є домінуючою, яка може погоджуватися з оцінною, спонукальною або інтригуючою” [Коваленко, 2002:6].

Значну кількість у сучасних інтернет-виданнях займають не повні складнопідрядні речення, а лише самі підрядні речення; так звані “ізольовані підрядні речення” (Коваленко, 2002 :7).

Wenn die Angst vor dem Klimawandel krank macht ...

Wie Russen auf Putins Truppenmarsch reagieren.

“Wir haben wirklich andere Probleme W. Putin lässt immer mehr Soldaten an der Grenze zur Ukraine zusammenziehen. Wie reagieren Russinnen und Russen darauf?”

Wenn Tierärzte Menschen impfen.

Wie Olaf Scholz in Washington den deutschen Ruf wiederherstellen kann (Spiegel, 07.02.2022).

Цей тип речень характеризується компактністю. Вони містять лише ті необхідні елементи, які за змістом складають необхідний мінімум висловлювань і привертають увагу читача до самого повідомлення.

У рубриці “Міжнародна політика, збереження миру у світі на сьогодні представлена значна кількість заголовків у вигляді риторичних запитань та вигуків речень. Наприклад:

Bitte keinen kalten Krieg mehr!/Deutschland sollte auf ein kritisches und zugleich auf Verständigung zielendes Verhältnis zu China und Russland hinarbeiten / (BZ, 02.06.2021).

Warum greift die Polizei nicht härter durch?

Wo sind Begriffe wie Rüstungskontrolle und Abrüstung geblieben? (BZ, 07.02.2022)

Такі заголовки привертають увагу читача і закликають до детального ознайомлення з усією статтею.

Для того, щоб заголовок був більш привабливим та експресивним, у заголовках часто зустрічаються еліптичні конструкції. Наприклад еліпсис допоміжного дієслова:

Erdoğan und seine Frau positiv auf Corona getestet;

Olympia: ZDF – Kameramann sackt zusammen, Übertragung gestoppt;

Ukraine – Russland-Konflikt: mit dem Holzgewehr gegen Putin.

Familie wehrt sich gegen Präsenzunterricht: Schule für den Sohn – oder Gefängnis für die Eltern?

Junge in Panorama entdeckt - zurück bei der Mutter (Spiegel, 07.02.2022).

Такі еліптичні конструкції поєднують у собі інформативну та оцінну функцію.

Аналіз джерельного матеріалу дозволяє стверджувати, що переважна більшість заголовків має констатуючий характер, де чітко можна простежити основну ідею викладу нового матеріалу.

In Syrien droht militärischer Konflikt zwischen der Türkei und Russland.

Die Coronavirus-Pandemie: Aktuelles, Hintergründe, Zahlen, Fakten und Analysen.

Deutschland muss sich auf eine langjährige Durre vorbereiten: Klimawandel gefährdet Parks von Sanssouci (BZ, 16.05.2021).

Частина досліджуваних заголовків вирізняється своєю яскравістю завдяки використанню різних стилістичних прийомів та фігур, наприклад:

– антитези **Impfen in Berlin: Schlechte Zahlen, gute Zahlen** (BZ, 06.02.2022);

– переліку в поєднанні з оксимороном: **Pandemie, Winter, ewiges Grau: so halten wir bis zum Frühling durch** (BZ, 07.02.2022);

Mein Hund, meine Familie und ich: Elmo und Donald Trump (Spiegel 05.02.2022)

– гри слів: **Wer hat uns verraten? Freie Demokraten** (Spiegel 05.02.2022);

– метафори: **Tabubruch oder Beispielloser akt politischer Dummheit** (Spiegel 06.02.2022);

– модифікації фразеологізмів: **Wenn man über Spieler redet, sollte man auch Namen nennen.** Цей заголовок є певною трансформацією фразеологізму: *Wer zum Spiele kommt, muss man spielen* [Häusermann, 1977:114];

– використання прямої мови: **Auch CDU-Chef Merz fordert: “Impflicht für Pfleger stoppen”** (BZ, 07.02.2022),

ARD – Journalistin fragt Baerbock: “Warum machen Sie sich toller, als Sie sind?” (BZ, 08.02.2022).

Такі прийоми надають як заголовкам, так і самим медіатекстам оригінальності, свіжості, та підсилюють емоційний вплив на адресата (Шаповалова, 2011:206).

Заголовок медійного дискурсу виконує декілька функцій, про що говорилося у аналізі останніх лінгвістичних досліджень. Комунікативна функція заголовку передбачає певне вербальне оформлення. Основний пласт складають одиниці загальноживаного стилістично нейтрального словникового фонду сучасної німецької мови. У аналізованих заголовках функціонують спеціальні слова, терміни, професіоналізми з різних галузей суспільного буття (політики, медицини, культури) Наприклад: **Linke gegen Verleihung von Bundesverdienstkreuzen an Abgeordnete** (Spiegel, 07.02.2022).

Deutschland im Corona-Fieber; Forscher entdecken bislang älteste Holzkonstruktion der Welt;

Kryptowährung : Bitcoin fällt unter 7000 Dollar (Spiegel, 05.02.2022).

Дієвим в умовах сьогодення є визначення у заголовках інтернет-видань значної кількості скорочень різного типу (ініціальних, складових), а також запозичень з англійської мови. Скорочення вживаються у своїй більшості з метою економії мовних засобів, англіцизми ж виконують як номінативну функцію так і експресивну.

Der Facebook – Gründer plant eine völlig neue Welt...;

Berlinare: Online-Tickets ab heute verfügbar...;

Corona-Demo im “Freedom Convoy”: LKW – Fahrer am Montag in Berlin...;

Racial Profiling – Kontrollgrund – Hautfarbe;

Impf-Drive – in an der Landsberger Allee öffnet wieder (BZ,08.02.2022).

З метою поживлення викладу, оновлення образності, створення атмосфери довіри, наближення автора до читача [Шаповалова, 2011:208] у заголовки інтернет-видань автор залучає розмовну лексику:

“Joa, guad. Spul vor!”

“Mann, Frau, vollig egal”

“Röcke, wie Hose”(anstatt “Jacke wie Hose”)

“Mit Verlaub, scheisse”(Zeit,19.01.2022)

Отже, як показав аналіз джерельного матеріалу, заголовок сучасних німецькомовних інтернет-видань стимулює читача до пізнавальної діяльності, зацікавлює реципієнта, прогнозує події, які викладені у тексті повідомлення.

Висновки. Газетний заголовок є одним з основних композиційних елементів у структурі будь-якого друкованого або інтернет-видання засобів масової інформації. Він виступає як найбільш ємне та концентроване відображення головної теми, ідеї викладеного матеріалу. Заголовки ХХІ століття є лаконічними, стислими та водночас глибоко інформативними. Однак серед сьгоднішніх німецьких заголовків зустрічаються і поширені, і такі, які є самобутніми та оригінальними. Найбільш гострими темами, що відображають сьгодні німецькомовні інтернет-видання є: пандемія, пов'язана з проблемою коронавірусу, питання політичного характеру, кліматичні зміни, вирішення військових конфліктів, забезпечення країни газовими та енергоресурсами, проблема біженців та їх адаптація до нових законів та правил життя в Німеччині.

Вважаємо, що найважливіша функція газетного заголовку – вплив на читача, керування його увагою. Питання заголовків інтернет-видань залишаються й сьгодні актуальними, адже саме засоби мовної інформації відіграють важливу роль у житті людей. Сучасний читач дуже швидко переглядає заголовки та фото і вибирає лише те, що його цікавить в першу чергу, а потім звертається до прочитання статті. Отже, саме від заголовку залежить сьгодні привабливість не лише самої статті, а і видання в цілому.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кійко Ю.Є. Жанрові особливості заголовків у німецькому й українському газетних дискурсах. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія філологія. 2013. № 1052. Вип. 74. С. 147-155.
2. Коваленко А.М. Заголовок англомовного журнального мікротексту-повідомлення: структура, семантика, прагматика (на матеріалі тижневика Newsweek) автореф.

- дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук.: 10.02.04 германські мови. Київ. 2002. 19 с.
3. Кубанова Т.В. Функціонально-семантична специфіка сучасного англомовного газетного заголовку. Вісник Луганського нац. університету ім. Т. Шевченка. 2018. № 2(318). С. 63-71.
4. Микитів Г.В. Інтерпретація газетних заголовків у сучасному інформаційному просторі. Вісник Запорізького національного університету. Зб. наук. праць. Філологічні наук. 2010. № 1.С. 233-237.
5. Мовчан Д.В., Лаптева А.В. Поліфункціональна природа заголовків німецькомовних публіцистичних текстів. Науковий вісник Дрогобицького державного педагог. університету ім. І. Франка. Серія. Філологічні науки: Мовознавство. 2019. № 12. С. 137-140.
6. Фадєєва О.А. Функція та засоби прагматизації газетних заголовків. Науковий Вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. 2017. Вип. 27(2) С. 135-139.
7. Федорова Ю. Газетний заголовок як одиниця лінгвістичного дослідження. Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка. Серія: Філологічні науки. 2010. Вип. 80(5). С. 126-128.
8. Шаповалова Г.В. Лексико-стилістичні особливості заголовків у сучасних українських друкованих ЗМІ. Учёные записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия "Филология. Социальные коммуникации". 2011.Т. 24(63). № 4. Часть 1. С. 204-210.
9. Шевченко С.П. Заголовок у сучасних інтернет-виданнях. Український інформаційний простір: науковий журнал інституту журналістики і міжнародних відносин Київського національного університету культури і мистецтв. 2014. Вип. 2. С. 241-247.
10. Häusermann J. Phraseologie: Tübingen: Max Niemeyer Verlag. 1977. 134 S.

REFERENCES:

1. Kiyko Y.E. (2013) Zhanrovi osoblyvosti zaholovkiv u nimetskomy u ukrainskomu hazetnykh dyskursakh. [Genre specificity of the titles in the German and Ukrainian newspaper discourse] Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V.N. Karazina. Seriya filolohiia. №1052. Vyp. 74. Z.147-155. [in Ukrainian].
2. Kovalenko A.M. (2002). Zaholovok anhlovnoho zhurnalnoho mikrotekstu-povidomlennya: struktura, semantika, prahmatyka (na materialy tyzhnevika Newsweek) [The title of the English-language magazine microtext-message: structure, semantics, pragmatics (based on the material of the weekly magazine Newsweek)] Avtoref. na zdobuttia nauk. stupennia kand.filol.nauk. spetsialnist 10.02.04 hermanski movy. 19 s. [in Ukrainian].
3. Kubanova T.V. (2018). Funktsionalno-semantychna spetsyfika suchasnoho anhlovnoho hazetnoho zaholovku [Functional-semantic specificity of the modern English-language newspaper headline] Visnyk Luhanskoho nats.universytetu im. T. Shevchenka. 2018. № 2(318). Z. 63-71. [in Ukrainian].
4. Mykytiv H.V. (2010). Interpretatsiia hazetnykh zaholovkiv u suchasnomu informatsiinomu prostori [Interpretation of newspaper headlines in the modern information space] Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu.Zb.nauk. prats filolohichni nauk. № 1. Z. 233-237. [in Ukrainian].

5. Movchan D.V., Lapteva A.V. (2019). Polifunktsionalna pryroda zaholovkiv nimetskomovnykh publitsystychnykh tekstakh [Polyfunctional nature of headings of German-language journalistic texts] *Naukovyi visnyk Drohobyskoho derzhavnoho pedahoh.universytetu im I. Franka. Seriiia. Filolohichni nauky: Movoznavstvo*. № 12. Z. 137-140. [in Ukrainian].
6. Fadieieva O.A. (2017). Funktsiia ta zasoby prahmatyzatsii hazetnykh zaholovkiv [Function and means of pragmatization of newspaper headlines] *Naukovyi Visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriiia:Filolohiia*. Vyp. 27(2) Z.135-139. [in Ukrainian].
7. Fedorova Yu. (2010). Hazetnyi zaholovok yak odynytsia linhvistychnoho doslidzhennia [Newspaper headline as a unit of linguistic research] *Naukovi zapysky Kirovohradskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu im V. Vynnychenka. Seriiia: Filolohichni nauky*. 2010. Vyp. 80(5). Z.126-128. [in Ukrainian].
8. Shapovalova H.V. (2011). Leksyko-stylistychni osoblyvosti zaholovkiv u suchasnykh ukrainskykh drukovanykh ZMI [Lexical and stylistic features of headlines in modern Ukrainian print media] *Uchennie zapysky Tavricheskoho natsionalnoho universyteta im V.I. Vernadskoho. Seriiia "Filolohiia. Socialnie komunikatsii"*. T. 24(63). № 4. Chast 1. Z. 204-210. [in Ukrainian].
9. Shevchenko S.P. (2014). Zaholovok u suchasnykh internet-vydanniakh [Headline in modern Internet publications] *Ukrainskyi informatsiinyi prostir:naukovyi zhurnal instytutu zhurnalistyky i mizhnarodnykh vidnosyn Kyivskoho natsionalnoho universytetu kultury i mystetstv*. 2014.Vyp. 2. Z. 241-247. [in Ukrainian].
10. Häusermann J. (1977). *Phraseologie*. Tübingen: Max Niemeyer Verlag. 134 S.